

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Psykologi 2b

Tema: Social påverkan och grupper

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse för social påverkan och gruppdynamik, samt deras förmåga att reflektera över hur dessa faktorer påverkar individens beteende och beslut i olika sammanhang.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Undervisningen ska ge en förståelse för hur grupper fungerar och hur social påverkan, konformitet, lydnad och gruppdynamik påverkar individens beteende. Eleverna ska lära sig om faktorer som bidrar till social påverkan och hur individer agerar i gruppssammanhang.

Kunskapskrav

Eleven kan beskriva grundläggande begrepp relaterade till social påverkan och gruppdynamik samt ge exempel på hur dessa faktorer påverkar individens beteende och beslut. Eleven kan också reflektera över sin egen roll inom grupper och hur normer och värderingar bildas.

Prov

Faktafrågor

1. Vilket av följande begrepp beskriver fenomenet där individer anpassar sina åsikter eller beteenden för att överensstämja med gruppen?

- A) Lydnad
- B) Gruppdynamik
- **C) Konformitet**
- D) Social identitet

2. Vem genomförde den kända lydnadsstudien som visade hur långt individer var villiga att gå för att följa en auktoritet?

- A) Solomon Asch

- **B) Stanley Milgram**
- C) Philip Zimbardo
- D) Kurt Lewin

3. Vad kallas de normer och värderingar som utvecklas inom en grupp?

- A) Individuella skillnader
- **B) Gruppnormer**
- C) Socialisering
- D) Idiosynkrasi

4. Vilket av följande beskriver bäst fenomenet när en individ får motivation att agera på ett visst sätt på grund av gruppens påverkan?

- A) Internalisering
- **B) Extern påverkan**
- C) Karisma
- D) Individuellt ansvar

5. I vilken typ av studie fokuserade Solomon Asch på konformitet?

- A) Falska minnen
- **B) Linjalstudien**
- C) Lydnadsstudien
- D) Stressexperimentet

6. Vad innebär begreppet gruppdynamik?

- A) Hur individer arbetar isolerat
- **B) Interaktioner och relationer inom en grupp**
- C) Mål och syften i en organisation
- D) Beslutsfattande i en enskild person

7. Vad kallas det när en individ ifrågasätter eller utmanar en grupps normativa beteende?

- **A) Avvikelse**
- B) Konformitet
- C) Social identitet
- D) Gruppsyck

8. Vilken typ av social påverkan handlar om att följa regler eller förväntningar som uppställs av en auktoritet?

- **A) Lydnad**
- B) Konformitet
- C) Identifiering

- D) Socialisering

9. Vilken term används för att beskriva känslan av samhörighet och enighet inom en grupp?

- A) Fragmentering
- **B) Kohesion**
- C) Isolation
- D) Splittring

10. Vad kan gruptryck ofta leda till bland medlemmarna i en grupp?

- A) Kreativitet
- **B) Konformitet**
- C) Individualism
- D) Självständighet

11. Vad innebär socialisering i en grupp?

- A) Att indoktrinera nya medlemmar
- **B) Att lära sig gruppens normer och värderingar**
- C) Att skilja mellan medlemmar och icke-medlemmar
- D) Att fördela roller inom gruppen

12. Vilket av följande är ett kännetecken för lydnad?

- A) Självständigt tänkande
- **B) Följa en auktoritet**
- C) Öppen diskussion
- D) Kritisk reflektion

13. Vad är en potentiell nackdel med stark gruppdynamik?

- **A) Grupper kan agera irrationellt eller oetiskt**
- B) Ökat kreativt tänkande
- C) Ökad individualitet
- D) Bättre beslutsfattande

14. Vilken typ av påverkan innebär att individer anpassar sig för att undvika konflikt inom en grupp?

- A) Internalisering
- B) Identifikation
- **C) Konformitet**
- D) Olydnad

15. Hur kan normer formas inom en grupp?

- A) Genom lagar och regler
- **B) Genom interaktion och gemensamma erfarenheter**
- C) Genom individuella åsikter
- D) Genom externa hot

Resonerande frågor

1. Reflektera över en situation där du kände dig under press att följa gruppens normer. Hur påverkade detta ditt beteende och dina känslor?

Denna fråga uppmuntrar eleverna att tänka på sin egen erfarenhet av konformitet.

2. Vilka faktorer tror du är mest betydelsefulla för att förklara varför människor väljer att lyda en auktoritet även när det strider mot deras moraliska kompass?

Ej besvarade normer och grupper diskuteras här och ger plats för djupgående reflektion.

3. Hur kan förståelsen av gruppdynamik hjälpa oss att agera mer medvetet i sociala situationer?

Detta ger eleverna möjlighet att koppla teori till praktik och reflektera över sina egna sociala interaktioner.

4. Vad skulle du göra om du observerade ett situation där en grupp avvisar en individ baserat på normer? Hur skulle du agera och varför?

Frågan syftar till att låta eleverna reflektera över sina egna etiska ståndpunkter och potentiella handlingar.

5. Hur skulle du beskriva skillnaden mellan konformitet och lydnad utifrån dina egna erfarenheter?

Här kan eleverna dra på personliga insikter och dela med sig av sina tolkningar.

6. Ge exempel på en gång då grupptryck har lett till positiva förändringar i en grupp. Vad var det som bidrog till detta?

Eleverna uppmanas att tänka på positiva aspekter av social påverkan.

7. Vilka känslor kan upplevas när en individ väljer att avvika från gruppens normer? Reflektera över både positiva och negativa aspekter.

Frågan ställer krav på djupgående känslomässig reflektion och analys.

8. Diskutera hur du anser att social påverkan kan ha en inverkan på utvecklingen av din egen identitet i gruppssammanhang.

Här ges eleverna möjlighet att utforska sin identitet och sociala tillhörighet.

Bedömning

Faktafrågor: Varje fråga ger 1 poäng. Totalt 15 poäng kan erhållas genom faktafrågorna.

Resonerande frågor: Varje fråga ger 2 poäng. Totalt 16 poäng kan erhållas genom resonerande frågor.

Krav för betyg:

- E-nivå: Minst 8 poäng totalt
- C-nivå: Minst 12 poäng totalt, varav minst 3 poäng från resonerande frågor
- A-nivå: Minst 18 poäng totalt, varav minst 5 poäng från resonerande frågor

Tags: [Gymnasiet](#), [Psykologi](#), [Psykologi 2b](#)